

CLATTA

Skuespil i to akter

Kaj Himmelstrup

© Kaj Himmelstrup

PERSONERNE:

Claude

2 dommere

Ministeren

Præsidenten

Bob

Atta

Dekorationen består af en høj dommerskranke med to højryggede stole bag samt en vidneskranke. Spindelvæv og støv vidner om, at det er længe siden, lokalet har været brugt.

Lyden af et urs langsomme seje tik-tak. Scenen er halvmørk. Dommerne kommer ind, to ældgamle herrer, klædt i sorte dommerkapper og med nussede parykker. De bevæger sig ubeagtigt rundt uden bestemte hensigter. Den ene dommer klasker den anden på ryggen.

1. AKT

2. DOMMER:

Der er gået møl i dig.

1. DOMMER:

Ikke underligt.

2. Dommer forfølger møllet med klask i luften og ender ved vidneskranken, som han også giver et klask. Der går et stykke af den, som han samler op.

2. DOMMER:

Der er orm i skranken.

1. DOMMER:

Ikke underligt.

Han finder en konvolut på gulvet og undersøger den på abemane og sætter så en hjørnetand i den og river den op. Han tager et brev ud og lader konvolutten falde. 2. Dommer nærmer sig nysgerrigt og prøver at læse med.

2. DOMMER:

Er det en sag?

1. DOMMER:

Du ved jo godt vi ikke får flere sager.

2. DOMMER:

Hvad er det så?

1. DOMMER:

Det er bare det sædvanlige.

2. DOMMER:

Chikane?

1. DOMMER

Uden afsender.

2. DOMMER:

Og det ofrer man et frimærke på.

1. DOMMER:

Hån, det er hvad de har til overs for os. Sarkasme. Ironi. Til-

værelsen er blevet ørkesløs.

2. DOMMER:

Og du er blevet bitter.

1. DOMMER:

Er du måske ikke bitter? Hvad? Kan du huske, hvornår der sidst stod en der og blev ramt af retfærdigheden?

2. DOMMER:

Det er godt nok længe siden.

1. DOMMER:

Det er evigheder siden. Verden er blevet ussel. De, der virkelig har forbrudt sig, hvor er de?

2. DOMMER:

Du har ret. I gamle dage - ... Der var ord dengang, man kunne smage på..

1. DOMMER:

Samvittighed.

2. DOMMER:

Retfærdighed.

1. DOMMER:

Straf.

2. DOMMER:

Skyld.

1. DOMMER:

Ansvar.

2. DOMMER:

Brøde.

1. DOMMER:

Sone.

*Han synger i takt med uret - melodi: Højt på en gren
en krage sad.*

1. DOMMER: *synger*

Højt på en gren retfærdighed -

simsalabimbasaladusaladim -
højt på en gren retfærdighed sad.
Dengang var brøde, straf og skyld - simsalabim....
Dengang var brøde straf og skyld til.
Mentalobservation man fandt - simsalabim...
Mentalobservation man fandt på.
Dermed fik psykologerne - simsalabim...
Dermed fik psykologerne magt.
De skød den stakkels krage - simsalabim...
De skød den stakkels krage ned.
Derfor er al retfærdighed - simsalabim...
Derfor er al retfærdighed død.

2. dommer tager del i omkvædet. Det hele serveres med groteske abedansetrin og slutter med at de trøstende falder hinanden om halsen. ... Claude kommer ind. Han ser ud som om han har gået langt, tøjet er støvet og slidt, så man har svært ved at se, om jakken virkelig er en militærjakke. I hånden har han en tøjbylt. Dommerne betragter ham med en blanding af nysgerrighed og vantrø.

CLAUDE:

Jeg vil gerne dømmes.

2. DOMMER:

Dømmes?

CLAUDE:

Hvis det kan lade sig gøre.

2.DOMMER:

Det skulle være muligt

CLAUDE:

De tager et vist forbehold, kan jeg høre.

1. DOMMER:

Forbehold? Aldrig. ... *Ser vredt på 2. dommer.* ... Selvfølgelig kan han blive dømt.

2. DOMMER:

Jeg mente jo bare ... Han skal for eksempel være myndig, ikke? Og normal.

CLAUDE:

Det har jeg faktisk papir på.

Han finder er attest frem fra tøjbylten. Dommerne studerer den indgående.

1. DOMMER:

Den er underskrevet.

2. DOMMER *imponeret*

Af en general!

1. DOMMER:

Selvfølgelig vil Deres sag blive behandlet. Men jeg advarer Dem. Vi er strengt retfærdige. Vi tolererer ingen formildende omstændigheder. Ingen psykologiske bortforklaringer. Kun den nøgne retfærdighed.

CLAUDE:

Det lyder udmærket.

1. DOMMER:

Tør De det?

CLAUDE:

Hvis De tør love mig en retfærdig dom.

DOMMERNE:

Det tør vi.

2. DOMMER:

Vi afsiger aldrig andet.

1. DOMMER:

Vi er også strenge. Bare vent. Hvad vil De gerne dømmes for?

CLAUDE:

Mord.

Uret går i stå. Dommerne ser glade og overraskede på hinanden

DOMMERNE:

Et mord, et mord.

CLAUDE:

Mange mord.

2. DOMMER:

Mange?

1. DOMMER:

Hvor mange?

CLAUDE:

Rigtig mange, men det er nok bedst at begynde med et.

2. DOMMER.

Et?

CLAUDE:

For overskuelighedens skyld.

1. DOMMER:

Udmærket. Vi begynder med ét. Men det er kun foreløbig. De skal ikke tro, De slipper for resten.

2. DOMMER:

Hvem har De slået ihjel?

CLAUDE:

Et barn.

1. DOMMER: *fornøjet*

Et barnemord! ... *Til 2. Dommer:* Det er virkelig alvorligt.

2. DOMMER: *henført*

Endelig. Endelig.

Muntert nynnende og med en blanding af forventningsfulde abehop og stor værdighed bestiger de dommersædet.

2.. DOMMER:

Hvad skal vi begynde med?

1. DOMMER:

Motivet. Det er altid motivet der er det interessante. Hvad grund havde De til at begå Deres ugerning?

CLAUDE:

Min ugerning?

1.. DOMMER:

Undskyld, vi skal naturligvis være juridisk korrekte. De er ikke dømt endnu. Vi kalder det en handling.

CLAUDE:

Jeg kan godt lide De kalder det en ugerning.

2. DOMMER:

Jaså?

1. DOMMER:

Det tegner godt.

CLAUDE:

Der var ingen grund.

2. DOMMER:

Man slår dog ikke et barn ihjel uden grund.

1. DOMMER:

De handlede måske i affekt?

CLAUDE:

Næh. Det var nærmest en rutinesag.

2. DOMMER:

Var det et barn De kendte?

CLAUDE:

Næh.

1. DOMMER:

Havde De aldrig set det før?

CLAUDE:

Næh.

2. DOMMER:

Eller talt med det?

CLAUDE:

Næh.

1. DOMMER:

De kendte måske faderen?

CLAUDE:

Nej.

2. DOMMER:

Eller moderen?

CLAUDE:

Næh.

1. DOMMER:

Det var med andre ord et helt tilfældigt barn?

CLAUDE:

Det var det faktisk.

2. DOMMER:

Hvad alder?

CLAUDE:

Det ved jeg ikke.

1. DOMMER:

Dreng eller pige?

CLAUDE:

Det ved jeg heller ikke.

2. DOMMER:

Det må De da vide.

CLAUDE:

Hvorfor?

DOMMERNE: *hovedrystende*

Ts, ts, ts, ts, ts.

CLAUDE:

Så siger vi det var en pige.

2. DOMMER:

Og hende slog De ihjel med koldt blod?

CLAUDE:

Ja.

1. DOMMER:

Angrer De slet ikke?

CLAUDE:

Er De præst?

2. DOMMER:

Det ville klæde Dem at angre.

CLAUDE:

Længe leve forføngeligheden. Jeg er her for at blive dømt. Angeren må være en privatsag.

1. DOMMER:

Manden har ret. Et mord er et mord, naturligvis. Men vi må kende motivet. Det hører sig til.

2. DOMMER:

Var det berigelse?

CLAUDE:

Nej.

1. DOMMER:

Jalousi?

CLAUDE:

Nej.

2. DOMMER:

Idiosynkrasi?

CLAUDE:

Idi ... ???

1. DOMMER:

Han mener, om barnet irriterede Dem?

CLAUDE:

Overhovedet ikke.

2. DOMMER:

Det var måske noget ... *han ser bort og trækker vejret dybt ...* noget seksuelt?

CLAUDE:

Nej.

1. DOMMER:

Hvad i alverden var det så?!?

CLAUDE:

Der var ingen grund, har jeg sagt.

2. DOMMER:

De er forhåbentlig klar over, at mord uden motiver straffes langt strengere end mord med?

CLAUDE:

Det lyder rimeligt, men jeg havde altså ikke noget motiv.

Dommerne er tvivlrådige og klør sig ubeagtigt oven i hovedet.

2. DOMMER:

Hvis vi nu går over til den konkrete begivenhed, så kan vi måske konstruere et motiv til ham?

CLAUDE:

Sikkert. Det har alle de andre gjort. Så snart de hørte om mordet, så var der ingen ende på alle de ædle motiver, de ville forære mig.

1. DOMMER:

Har De været for en domstol før?

CLAUDE:

Ja. Jeg er blevet frikendt hver gang.

2. DOMMER:

Måske er De uskyldig?

1. DOMMER:

Når alt kommer til alt, var det måske slet ikke noget mord, men bare et hændeligt uheld?

CLAUDE:

Jeg ved jeg er skyldig, De kan lige så godt dømme mig nu.

2. DOMMER:

Det er meget almindeligt med skyldfølelser efter et uheld.

CLAUDE:

Det var ikke noget uheld. Det var mord, og det var planlagt måneder i forvejen ned i de mindste detaljer.

1. DOMMER: *smager på ordene*

Ned i de mindste detaljer.

2. DOMMER:

Så lad os gå i gang med dem. Vi kan begynde med liget.

CLAUDE:

Der var ikke noget lig.

1. DOMMER:

Hvordan kan det så være et mord?

CLAUDE:

Det var et mord. ... *Dommerne ser tvivlrådigt på hinanden. ...*

Der var ingenting tilbage.

2. DOMMER::

Ingenting tilbage?

1. DOMMER:

Slet ingenting?

CLAUDE: *ryster på hovedet*

De lovede at dømme mig.

2. DOMMER:

Naturligvis.

1. DOMMER: *pludselig lettet*

Vi har helt glemt formaliteterne.

Han får travlt med at slå op i en tyk bog på dommerskranken. 2. Dommer finder blækhus og pennefejer i en skuffe. Under det følgende skriver han i bogen.

2. DOMMER:

Navn?

CLAUDE:

Claude.

2. DOMMER:

Alder?

CLAUDE:

Betyder det så meget?

2. DOMMER:

Naturligvis.

CLAUDE:

Jeg er bare gammel. Selvfølgelig har jeg været barn engang og ung, men så blev jeg voksen og begik mordet. Eller også var det omvendt. Siden da har jeg ikke kunnet sove om natten. Om dagen vandrer jeg fra den ene domstol til den anden, uden resultat.

1. DOMMER:

Bare rolig, vi er ikke som de andre. Vi er strengt retfærdige, vi har aldrig frikendt nogen.

2. DOMMER:

Har De været soldat?

CLAUDE:

Jeg begik mordet, mens jeg var indkaldt.

2. DOMMER:

Det betyder ingenting, et mord er et mord. Døde barnet med det samme?

CLAUDE:

Det vil jeg tro.

1. DOMMER:

Det må De da vide.

CLAUDE:

Jeg var der ikke.

2. DOMMER: *skrivende*

Mord in absentia. ... *Til 1. dommer:* Højest usædvanligt, hvad?

CLAUDE:

Moderne teknik løser enhver opgave.

1. DOMMER:

De skal tie stille, når vi ikke har spurgt.

CLAUDE:

De kan jo bare dømme mig. Thi kendes for ret: Claude har tilstået, straffen lyder på ...

1.. DOMMER: *højlig forarget*

Ja tak!! ... Tror De vi dømmes uden præmisser? Han tror vi dømmes uden præmisser. Præmisserne er vores stolthed.

2. DOMMER:

Præmisserne er skønheden.

Under det følgende taler dommerne ikke til hinanden, men lige ud i luften. Lyset bliver anderledes, overnaturligt.

1. DOMMER:

Præmisserne er som kærtegn.

2. DOMMER:

At forhøre - det rimer ikke bare på forføre. Det ligner.

1. DOMMER:

Man føler sig frem, ganske blidt.

2. DOMMER:

Tiltalte bliver usikker.

1. DOMMER:

Hjertet begynder at banke.

2. DOMMER:

Man indgyder tillid.

1. DOMMER:

Søger et holdepunkt.

2. DOMMER:

Finder det.

1. DOMMER:

Åh, det suger i maven.

2. DOMMER:

Salige fryd.

1. DOMMER:

Man søger motivet.

2. DOMMER:

Finder det ... åh og nu.

1. DOMMER:
Tiltalte viger.

2. DOMMER:
Tiltalte blotter sig.

1. DOMMER:
Ikke helt, men altid nok.

2. DOMMER:
Man sætter ind på det blødeste sted.

1. DOMMER:
Dommer og morder er ét.

DOMMERNE: *i kor*
Dommer, morder, dommer, morder.

2. DOMMER:
Brøde. Skyld.

1. DOMMER:
Straf. Anger.

2. DOMMER:
Tilstå, tilstå.

1. DOMMER:
Åh, det letter.

2. DOMMER:
Dommen, dommen.

1. DOMMER:
Dommens præmisser.

2. DOMMER:
Og så ...

1. DOMMER:
Thi kendes for ret.

BEGGE:
Claude, Claude, Claude.

2. DOMMER:
Voldsmænd, forbrydere.

1. DOMMER:

Slog et barn ihjel.

2. DOMMER:

Uden motiv, uden motiv.

1. DOMMER:

Dømmes til døden.

BEGGE:

Døden, døden, døden, døden, døden.

De når klimaks og falder sammen over dommerskranken. Lyset bliver som før.

CLAUDE:

Jeg er parat.

Dommerne kommer sig og rejser sig i sædet.

2. DOMMER:

Næne, så let går det ikke. Vi mangler stadig detaljerne.

1. DOMMER:

Men dem har De selvfølgelig glemt, fordi det er så længe siden.

CLAUDE:

Jeg har ingenting glemt. Det var den 6. august 1945, tidligt om morgenen. Jeg sad i ...

1. DOMMER:

Ti stille.

Han tager en anden tyk bog frem og slår op og puster støv af og leder.

CLAUDE:

Jeg sad i ...

2. DOMMER:

Respekt for retten, tak.

1. DOMMER:

45, 45, juli, august ... det var den sjette, De sagde. Vi har ingen barnemord den sjette.

CLAUDE: *lakonisk*

Jeg sad i min flyvende fæstning, 20.000 fod oppe, på vej mod et bestemt mål, en lille rød prik på landkortet. Vi var der samtidig med solen. Jeg sagde go ahead, og så dalede den ned mod jorden i en faldskærm. En lille tyk en, bare 2½ meter lang. 600 meter over jorden eksploderede den. Så tog vi de billeder vi skulle og vendte hjem. Farvel Hiroshima, goddag Claude. Morder, krigsforbryder.

2. DOMMER:

De sagde De slog én pige ihjel? Én.

CLAUDE:

Jeg slog 100.000 ihjel, men det kan ingen af jer fatte, så det kan I ikke dømme mig for. Sig det bare. I kan ikke forestille jer en straf, der passer til 100.000 mord. Derfor siger jeg. Døm mig for ét eller to.

1. DOMMER:

Hvad kan vi ikke? Kvinder og børn, sprængt i stumper og stykker, dræbt af gammastråler, brændt ihjel! Skulle vi ikke kunne dømme for det? Den strengeste straf? Godt og vel? ... 2. *Dommer prikker 1. Dommer på armen for at få hans opmærksomhed, men han lader sig ikke anfægte. ... Der findes ikke den ugerning, vi ikke kan dømme.*

CLAUDE:

Så døm.

1. DOMMER:

Øje for øje, tand for tand. ... 2. *Dommer haler 1. Dommer i armen. Han anfægtes stadig ikke. ... Liv for liv. ... 2. Dommer haler hårdt. ... Hvad er der? ... 2. Dommer hvisker til 1. Dommer. De forsvinder langsomt ned bag skranken og dukker frem ved siden af skranken. 2. Dommer har en lille bog og en kuglepen, som han rækker Claude.*

2. DOMMER:

Må vi få Deres autograf?

1. DOMMER:

De er en helt. Det var Dem, der gjorde ende på anden verdenskrig.

CLAUDE:

Så døm mig dog.

2. DOMMER:

De gjorde Deres pligt.

CLAUDE:

Jeg myrdede uden grund. Jeg havde ikke skygge af motiv.. Jeg ..

DOMMERNE: *overdøver ham, indtil han tier*
Pligt, pligt, pligt, pligt, pligt

CLAUDE:

I lovede mig den nøgne retfærdighed. ... *Han peger på dommersædet.* Thi kendes for ret. I lovede det.

1. DOMMER:

Okay.

Dommerne bestiger dommersædet med samme ubeagtede værdighed som før.

BEGGE DOMMERNE:

Thi kendes for ret ...

CLAUDE:

Først præmisserne. De sagde De elskede præmisser.

2. DOMMER:

Eftersom Claudes gerning må betragtes som værende samfundsnyttig,

1. DOMMER:

Uselvisk.

2. DOMMER:

Gjort af pligt og kærlighed til fædrelandet.

1. DOMMER:

Uden tanke for eget liv, etcetera, etcetera.

2. DOMMER:

Må den høje ret anse stakkels tiltalte for at være aldeles uden skyld. Thi kendes for ret ...

BEGGE DOMMERNE:

Claude er frikendt, Claude er frikendt, Claude er frikendt.

CLAUDE:

Uden skyld?

*Dommerne stiger syngende ned fra dommersædet,
danser rundt og synger.*

DOMMERNE: *synger*

Uden skyld, uden skyld, anger ligegyldig
ikke spor barnemord, Claude er ikke skyldig.
Dommen må lyde på, det må alle sande
han kan gå, han kan gå bort med oprejst pande.
Frikendt, frikendt, han har intet gjort,
ikke mord, nej ikke spor, for vi er blevet spurgt.
Og han er frikendt, frikendt, sagen er forbi,
fra i dag at regne af skal manden være fri.

CLAUDE:

Det kan I ikke.

2. DOMMER:

Ikke det? Hør nu her, hvis man vil dømmes for et mord, så er den første forudsætning, at der faktisk foreligger et mord.

1. DOMMER:

Det gør der ikke for Deres vedkommende.

CLAUDE:

Hvad døde de så af, de 100.000?

2. DOMMER:

Af krigen. Det er meget normalt.

CLAUDE:

Det var mord. Unødvendigt mord.

2. DOMMER:

Nu skal jeg sige Dem noget, - ... 1. Dommer rykker 2. Dommer i armen. ... Hvad?

1. DOMMER:

Giv ham bare ret, herregud.

2. DOMMER:

Ret?

1. DOMMER:

Det betyder ingenting. Vi supponerer, at der foreligger et

mord. Forudsætningen for at blive dømt er, at det er ham, der har begået det. ... Og det har De ikke.

CLAUDE:

Det var mig, der førte flyveren, mig, der gav ordren, mig der ...

1. DOMMER:

Netop! Men hvem trak i håndtaget?

CLAUDE:

Jamen ...

1. DOMMER:

Ti stille.

Dommerne kravler igen op på dommersædet.

Første vidne.

Bob kommer ind, tyggegummityggende.

BOB:

Harj Claude.

2. DOMMER:

Vil De være venlig at aflægge ed. Jeg sværger ved faderen, sønnen og så videre -

BOB:

Det er klart.

2. DOMMER:

Og ved alt, hvad der ellers er mig helligt.

Bob tager tyggegummi ud og lægger det på vidneskranken.

BOB:

Børsen og Anders And. Den hellige almindelige produktion. Det evige underliv.

2. DOMMER:

Sværger jeg at tale sandt.

BOB:

Yeps.

1. DOMMER:

Det var Dem, der trak i håndtaget den 6. august?

BOB:

Håndtaget?

1. DOMMER:

Ja, så bomben faldt?

BOB:

Nåh, jomfru Maria?

1. DOMMER:

Jomfru Maria?

BOB:

Ja. Vi havde jo malet på den, ikke? Sådan med hvid maling, forstår De ... lykke på rejsen, jomfru Maria.

2. DOMMER:

Er De katolik?

BOB:

Det tror jeg ikke, det gør man så tit.

2. DOMMER:

Hvorfor skrev De så jomfru Maria?

BOB:

Den skulle ud og have sit første knald - ikke?

1. DOMMER:

Den dræbte over 100.000.

BOB:

Ja, der var sgu tryk på. I skulle have set skyen.

2. DOMMER:

De erkender Dem med andre ord skyldig i mord?

BOB:

Mord?

DOMMERNE:

Ja.

BOB:

Mig?

DOMMERNE:

Ja!

BOB: *fuldstændig uforstående:*

Hva faen ... det var jo bare japsere.

1. DOMMER:

De trak i håndtaget.

2. DOMMER:

De fik bomben til at falde.

1. DOMMER:

De skal dømmes for mord.

BOB:

Der var krig, manner.

2. DOMMER:

Gælder ikke. De trak.

1. DOMMER:

De er skyldig.

BOB:

Altså, hør nu ...

DOMMERNE:

De trak!

BOB:

Selvfølgelig trak jeg. Jeg fik ordren. Go ahead.

DOMMERNE:

Bomben faldt, 100.000 mord!

BOB:

Han sagde jeg skulle.

CLAUDE:

Han har ret, det er mig, der er skyldig.

BOB:

Godt, Claude, du er en kammerat. ... Han egner sig også meget

bedre til det, han har gået på højskole. ... For faen, manner, jeg lystrede jo bare en ordre.

1. DOMMER: *med rolig kontorstemme*
Og det mener De fritager for skyld?

CLAUDE:

Ja, selvfølgelig.

Dommerne ser tilfreds på hinanden og nikker.

2. DOMMER: *til Bob*
Ja tak. ... *Han verfer ham ud med hånden. Bob finder sit tyggegummi, putter det i munden og går.*

1. DOMMER: *venligt*
De handlede jo også efter ordre.

CLAUDE:

Det er noget andet med Bob.

2. DOMMER:
Altså kan De ikke drages til ansvar.

CLAUDE:

Det kan jeg vel nok.

1. DOMMER:
Hvis han går fri, så må De også gå fri. Det er logik for høns, ikke sandt?

2. DOMMER:
De er frikendt.

DOMMERNE: *synger*
Frikendt, frikendt, sagen er forbi,
fra i dag at regne af skal Claude så være fri.

CLAUDE:

Hvem skal så drages til ansvar?

1. DOMMER:
Herregud, De er en fri mand, Claude, fri.

2. DOMMER:
De handlede efter ordre.

CLAUDE:

Den kom fra krigsministeriet.

1. DOMMER:

Fredsministeriet, min gode mand. De er fri, De kan gå.

2. DOMMER:

Til lykke, Claude.

CLAUDE:

Er krigsministeriet blevet dømt? ... *Dommerne ler gnækkende.* ... Hvorfor ikke? ... *Dommerne ryster på hovedet.* ... Man kan da ikke have 100.000 mord uden at straffe den skyldige.

2. DOMMER:

Jamen Claude dog.

CLAUDE:

I lovede fuld retfærdighed. Hvis jeg går fri, fordi jeg har fulgt en ordre, så må anklagen gælde ham, der gav ordren.

1. DOMMER:

Hør nu her, Claude ...

CLAUDE:

Øje for øje, tand for tand, liv for liv. ... *Dommerne slår hovedrystende ud med armene.* ... Jeg vil se ministeren. ... *Ministeren kommer ind, dommerne rejser sig og bukker servilt.*

MINISTEREN:

Min tid er knap.

2. DOMMER:

Tilfældet Claude.

1. DOMMER:

Tvangstanker.

2. DOMMER:

Han tror han er skyldig.

MINISTEREN:

Du er jo frikendt.

CLAUDE:

Fordi jeg handlede efter ordre. Det var Dem, der gav den, er De blevet dømt?

MINISTEREN:

Nu skal du være fornuftig, Claude. Jeg har en medalje til dig. ... *Han tager en medalje frem og vil sætte den på Claude, men Claude værger for sig. Ministeren tager endnu en medalje frem. ...* Jeg har to.

1. DOMMER:

Vær nu sød, Claude.

CLAUDE:

Er De blevet dømt?

2. DOMMER:

Selvfølgelig er han ikke det. Han fik ordren af præsidenten.

CLAUDE:

Er præsidenten blevet dømt?

1. DOMMER:

Hør nu her, Claude. Præsidenten er valgt af os alle sammen. Hvis han er skyldig, så er vi alle sammen skyldige, og så skulle vi alle sammen straffes. Kan De ikke se det er en fuldkommen komisk tanke?

2. DOMMER:

Der er ingen, der er skyldige. De er frikendt, Claude.

CLAUDE:

Jeg kunne have standset ordren. Nægtet at udføre den.

MINISTEREN:

Du er frikendt. Det amerikanske folk frikender dig. Et helt folk kan ikke tage fejl, Claude. I hvert fald ikke det amerikanske. ... *Claude samler sin tøjbylt op og gør tegn til opbrud. Ministeren prikker sig på tindingen og ser på dommerne, der nikker. ...* Er det dine fattige ejendele? ... *Han tager sin tegnebog frem.*

CLAUDE:

Det er mine sparepenge. Jeg har tænkt mig at købe en halv time i fjernsynet og fortælle min historie for det folk, der aldrig tager fejl.

MINISTEREN:

Din historie?

CLAUDE:

Ja. ... *Han begynder at gå ud.*

MINISTEREN:

Æh ... Claude ... *Claude standser, ministeren rømmer sig.*

CLAUDE:

De vil gerne vide hvordan? Det skal begynde med billeder fra Auschwitz og Belsen. Gaskamrene. Ligbunkerne. Krematorieovnene. Elendigheden og onskaben. Og en stemme, der spørger: Hvem havde skylden? Så blændes der over til retssalen i Nürnberg. Krigsforbryderprocessen. Kameraet vandrer over nazisternes ansigter. Stemmen fortæller, at de skyldige bliver dømt. Pludselig er skærmen fuld af ild og røg. Bomben er lige faldet i Hiroshima. Billederne vælter ind i stuen hos folk. Skrigende mennesker med huden i laser. Stemmen gentager: hvem havde skylden? Så klippes der til en flyver på den blå himmel. Claude ved styrepinden. Go ahead. Bob trækker i håndtaget. Claude ser ud. Paddehatteskyen rejser sig. Hvor kom ordren fra? Overblænding til Det Hvide Hus. Præsidenten kommer ud på trappen. Solen glimter i hans nypudsede tænder. Kameraet zoomer baglæns. Vi ser Hiroshimaofrene kravle op ad trappen foran ham, vi hører skrigene, og stemmen, der spørger: Hvem har skylden? Ekkoet lyder: Hvem har skylden? ... *Han begynder at gå ud.*

MINISTEREN:

Øh, Claude ... jeg tror da godt vi kan komme til en ordening ... jeg mener med den der skyldfølelse, ikke? En halv time i fjernsynet, Claude ... det er immervæk en sjat penge. Har du ikke lyst til at træffe præsidenten?

Et rødt telefonrør kommer dalende ned fra loftet.

DAMESTEMME:

Washington her.

MINISTEREN:

Må jeg få præsidenten.

DAMESTEMMEN:

Værsgo.

NY DAMESTEMME:

Det er sekretariatet.

MINISTEREN:

Jeg vil gerne tale med præsidenten.

HERRESTEMME:

Hallooooo?

MINISTEREN:

Davs du, jeg har en sag, der godt kan blive ubehagelig, hvis ...

HERRESTEMMEN:

Så får du præsidenten. Et øjeblik.

NY HERRESTEMME:

Hello.

MINISTEREN:

Jeg må tale med dig, strengt fortroligt.

STEMMEN:

Go ahead.

MINISTEREN:

Det er Claude, ham der kastede bomben over Hiroshima. Han vil fortælle om det i fjernsynet.

STEMMEN:

Og hvad så?

MINISTEREN:

Det må frarådes.

STEMMEN:

Du må hellere få præsidenten, jeg tager mig kun af udenrigspolitikken.

MINISTEREN:

Hvem taler jeg da med?

STEMMEN:

Golftræneren. Hej du, der er en i røret.

PRÆSIDENTENS STEMME:

Det er mig.

MINISTEREN:

Ham Hiroshimapiloten du ved, han vil fortælle om det i fjernsynet.

PRÆSIDENTEN:

Og hvad så? Vi lever i et frit land.

MINISTEREN:

Ja men ...

PRÆSIDENTEN:

Frit, sagde jeg. Frit, Frittere, frittest.

MINISTEREN:

Han vil snakke om ansvaret.

PRÆSIDENTEN:

Smukt, smukt.

MINISTEREN:

Han siger, han er skyldig. Han vil dømmes som krigsforbryder.

PRÆSIDENTEN:

Vil han det?

MINISTEREN:

Det kan vi ikke have, vel?

PRÆSIDENTEN:

Flyt dig. Jeg vil tale til ham. ... *Ekko på stemmen*: Livet er kort, Claude. Hvorfor gå med skyld, når det ikke er klædeligt? Krigen er forbi, det er tid til medaljer, hvem har brug for skam, når der ikke er penge i det?

CLAUDE:

Jeg vil straffes for det jeg har gjort.

PRÆSIDENTEN:

Din præsident frikender dig.

CLAUDE:

De er lige så skyldig.

PRÆSIDENTEN:

Hør nu her, Claude ...

CLAUDE:

For Dem var det bare to ord i telefonen. Jeg var den, der så eksplosionen og skyen, der foldede sig ud. Jeg har set billeder-

ne af dem, der var der. Jeg er lige så skyldig, som De er.
Hvorfor kan jeg ikke blive straffet?

PRÆSIDENTEN:

Du handlede efter ordre, det fritager for skyld.

CLAUDE:

Det samme sagde Eichmann. Han blev dømt.

PRÆSIDENTEN:

Glem det, Claude, glem det. Det er fremtiden det gælder. Det er den du skal tænke på. Du ved ikke, hvad der venter dig.

CLAUDE:

Ingenting.

PRÆSIDENTEN:

Sig ikke det, vi har tænkt på dig.

MINISTEREN:

Har vi det?

PRÆSIDENTEN:

Jeg kommer. Syng.

Musik.

MINISTEREN: *synger i schlagerstil*

Et lille hus på landet, bindingsværk og stokroser,
bedre for sindet end lægernes chokdoser ...

Mens musikken spiller mellemspil, kommer Præsidenten ind iført cowboyhat og seksløber.

PRÆSIDENTEN: *talt*

Vi køber det til dig, Claude, du har fortjent det. ... *Han lægger armen om Claude og synger:*

Glemme al verdens ondskab
øge sin visdom og kundskab
dyrke sin have, hvile i fred med sig selv ...

Musikken skifter til jazz, hurtigt tempo.

PRÆSIDENTEN: *synger*

Bab-bab-bab-ba-da-de-la-bu-be-la-ba.
En topersoners MG, MG, MG

med rød og skinnende lak.
En topersoners MG, MG, MG
med hestekræfter, nå tak.
Ved rattet sidder Claude og motoren brummer.
Nu gi'r du den alt, hvad motoren rummer.
En tiger i bånd lyster din hånd.
Hjulene snurrer og tigreren knurrer.
En topersoners MG, MG, MG
med tanken fuld af benzin.
En topersoners MG, MG, MG
der helt alene er din.
Du stryger hen ad vejen, dækkene synger,
nyd du nu legen, farten forynger,
en tiger i bånd lyster din hånd - og nu

*Ministeren taler, mens musikken skifter til en lang-
sommere, kælen melodi.*

MINISTEREN:

Staten betaler, hvad vil du mere?

PRÆSIDENTEN: *synger:*

Nu drejer vi af fra cementen
til højre ad skovvejens ro.
Stop du så vognen og vend den,
hold stille og husk I er to.
På sædet ved siden af dig
sidder der en, der vil ta' dig
og føre dig bort til et sted -

*Under Præsidentens sang er Dommerne kravlet ned
fra dommersædet. 1. Dommer har stillet sig ved siden
af Claude. Under de sidste linier har han taget paryk-
ken og kappen af og åbenbarer sig nu som en ung,
forførende skønhed i sort stropløs kjole. Hun tager
Claudes hånd og fortsætter sangen.*

SKØNHEDEN: *synger*

Hvor du kan forvandle din smerte
og glemme de gnavende sår.
Føl på mit bankende hjerte
og spørg så, hvorfor det mon slår.

Hun tager hans hånd og fører den mod sit bryst.

Du mærker en kvinde kan li' dig,
en, der for evigt vil gi' dig

den dulmende glemsel og fred.

Hun lyner kjolen op, så den falder til jorden, træder tæt til Claude og lægger armene om ham, mens Ministeren og 2. Dommer danner nynnekor.

SKØNHEDEN: *talt*

Kys mig, Claude.

Claude skubber hende fra sig, nynnekoret stopper brat.

CLAUDE:

Jeg er skyldig!!

PRÆSIDENTEN:

Han er sindssyg.

CLAUDE:

Vel er jeg ej.

PRÆSIDENTEN: *til Dommerne*

Jeg har stillet diagnosen. Thi kendes for ret.

MINISTEREN:

Naturligvis. ... Han tager en fløjte frem og pifter. Lyden af en ambulancesirene, der bliver kraftigere og kraftigere. Skønheden indtager dommersædet sammen med 2. Dommer. Sirenen stopper.

PRÆSIDENTEN:

Thi kendes for ret.

DOMMERNE: *synger, jublende glade*

Claude er skør, Claude er skør,
han skal spærres inde.

Vi får se, vi får se, om han nogensinde
kommer ud, kommer ud, ud fra indespærring,
mange tegn, mange tegn tyder på forværring.

Sindssyg, sindssyg, hjernen gik amok,
skriv nu i aviserne han fik et nervechok,
så han blev sindssyg, sindssyg, hjernen gik amok,
blot fordi han ikke havde sjælestyrke nok.

PRÆSIDENTEN: *til Dommerne*

Ja tak. ... Præsidenten trækker seksløberen og sætter den i ryggen på Claude og fører ham ud. Ministeren er også ved at

gå ud, men så vender han sig og kalder dommerne ned fra dommersædet. Han sætter den ene medalje på 2. Dommer, er lidt i vildrede med den anden medalje men sætter den på skønhedens trusser, der udveksles lykønskingshåndtryk og kindkys, hvorefter han går ud. Skønheden samler brevet op fra gulvet og læser det.

SKØNHEDEN:

Tror du vi har gjort noget forkert?

2. DOMMER:

Os? Hvornår har vi nogen sinde gjort noget forkert?

SKØNHEDEN:

Det er ellers tankevækkende.

2. DOMMER: *hånligt*

Synes du?

SKØNHEDEN: *læser højt*

Salige er de, der hungrer efter retfærdighed. Thi de skal møttes. Venlig hilsen, Jesus. ... *Lille pause. Uret begynder igen at sige tik-tak.*

2. DOMMER:

Jesus kunne ikke skrive.

SKØNHEDEN.

Ikke det?

2. DOMMER:

Nej.

SKØNHEDEN

Er det videnskabeligt bevist?

2. DOMMER:

I hvert fald ikke på maskine.

SKØNHEDEN:

Det er med andre ord et falsum?

2. DOMMER: *retter på sin medalje*

Netop.

*Lyden af sirenen kommer igen, men dør hurtigt bort.
2. DOMMER begynder at græde.*

SKØNHEDEN:

Hvad er der?

2. DOMMER:

Så er det det gamle liv igen.

Lyden af en fløjtekedel, der begynder at fløjte.

SKØNHEDEN:

Nej da, der er kaffe.

De forlader scenen med abehop, hængende arme og små frydeskrig.

Slut på første akt.

2. AKT

Et hvidt cafébord og nogle stole. I baggrunden tæt tåge. Bob og Claude sidder og stirrer ud i luften.

BOB:

Det er underligt. I gamle dage ville jeg have spurgt dig, hvad klokken er.

CLAUDE:

Og nu siger du ingenting.

BOB:

Næh. Det er ligegyldigt.

CLAUDE:

Og det bliver ikke anderledes?

BOB:

Det lader det ikke til.

CLAUDE:

Keder du dig?

BOB:

Om jeg keder mig? Det var sgu da noget underligt noget at spørge om. Selvfølgelig keder jeg mig. Det gør du vel også?

CLAUDE:

Egentlig ikke. Det er faktisk en lettelse.

BOB:

En lettelse? Du er sgu da ikke rigtig klog.

CLAUDE:

Jeg mener i forhold til dengang, ikke? Der er ikke noget at stille op mere.

BOB:

Skulle det være en lettelse?

CLAUDE:

For mig er det.

BOB:

Du mener fordi det er holdt op - det der, der altid har kørt inde i hovedet på dig?

CLAUDE:

Alt er holdt op.

BOB:

Det siger du.

CLAUDE:

Ja.

BOB:

Og hvordan kan du så vide det?

CLAUDE:

Se dig om.

BOB:

Skulle det her være slutningen?

CLAUDE:

Hvad ellers?

BOB:

Det kunne jo være der var noget mere.

CLAUDE:

Hvad for eksempel?

BOB:

Det kan jeg for fanden da ikke vide, mand.

CLAUDE:

Du tror da ikke det her bare er en slags ventesal?

BOB:

Hvorfor ikke?

CLAUDE

Og så skulle der komme nogen om et øjeblik og sige 'Værsgo', tag et nummer. Vær venlig at stille op i køen og vær parat, når døren åbner'.

BOB

Hvad skulle jeg ellers tro?

CLAUDE:

Har du set nogen dør?

BOB:

Ikke endnu.

CLAUDE:

Du har heller ikke set nogen numre, vel?

BOB:

Hold kæft, Claude.

CLAUDE:

For ikke at tale om nogen, der kommer og åbner den dør, der ikke er der.

BOB:

Du ved godt, hvad jeg mener.

CLAUDE:

Du har ret. Det er en dum fornemmelse.

BOB:

I den grad. Jeg er for eksempel slet ikke sulten. Er du?

CLAUDE:

Næh.

BOB:

Eller tørstig.

CLAUDE:

Overhovedet ikke.

BOB:

Ikke tørstig. Kalder du også det en lettelse?

CLAUDE:

Det må det da være for dig.

BOB:

Hold kæft din ged. Kunne du måske ikke drikke en øl?

CLAUDE:

Selvfølgelig kunne jeg det.

BOB:

Der er ingen øl. Vi skulle have taget nogen med.

CLAUDE:

I krematoriet?

BOB:

Høhø.

CLAUDE:

Det her er endestationen. Ingen øl.

BOB:

Ingenting overhovedet?

CLAUDE:

Nixen. Kom det bag på dig?

BOB:

Det ved jeg ikke. Det har jeg sgu aldrig tænkt over. Det har du selvfølgelig.

CLAUDE:

Naturligvis, jeg har jo gået på højskole.

BOB:

Hold kæft, din ged. Du kunne vel heller ikke forestille dig, hvordan det ville være?

CLAUDE:

Næh, men jeg kan huske der var et billede af det i min børnebibel. Med palmer og alting.

BOB:

Det ligner ikke, vel?

CLAUDE:

Sådan set er det også svært at forestille sig at -

BOB:

At hvad?

CLAUDE:

At det skal vare altid. Har du tænkt over det?

BOB:

At det skal vare resten af livet?

CLAUDE:

Resten af hvad?

BOB:

Det kan fanme ikke være meningen.

CLAUDE:

Det er jeg ret sikker på det er.

BOB:

Tror du virkelig ikke der er mere?

CLAUDE:

Der er ingen døre, vel?

BOB:

Det er derfor du føler dig lettet? Fordi der ikke er nogen, du skal ind og stå til regnskab for?

CLAUDE:

Det er ikke så meget det. Jeg ville faktisk gerne stå til regnskab. Det ville du vel også?

BOB:

Mig? Jeg har sgu ikke noget at stå til regnskab for. Det har jeg altså ikke, Claude. Jeg trak i det der skide håndtag, men så er den altså ikke længere. Ikke for mig. Jeg var alt for ung dengang. Ung og dum og lige indkaldt. Jeg gjorde bare, hvad der blev sagt. Ikke fordi det skal være en undskyldning.

CLAUDE:

Det er heller ikke nødvendigt.

BOB:

Jeg kan godt forsvare mig.

CLAUDE:

Selvfølgelig kan du det.

BOB:

De smed en til i Nagasaki. Siden da har den ikke været brugt, vel?

CLAUDE:

Nej.

BOB:

Altså?

CLAUDE:

Det er et udmærket argument.

BOB:

Du behøver ikke være ironisk.

CLAUDE:

Jeg er ikke ironisk. Det er et udmærket argument. De har også brugt det hele tiden. Angsten for at bruge bomben, det var det der holdt den kolde krig kørende.

BOB:

Så jeg har ret?

CLAUDE:

Yeps. ... Det ændrer desværre ikke noget for mig.

BOB:

Hvorfor slipper du det ikke, Claude? Slap dog af mand.

CLAUDE:

Det er det jeg gør nu.

BOB:

Er det det? Fordi du er nødt til det? Fordi du tror på det du sagde til mig, da jeg kom.

CLAUDE:

At nu er vi kun støv og aske?

BOB:

Støv og aske. Ikke andet.

CLAUDE:

Det er vel også smukt nok? Vi er tilbage i naturens kredsløb.

BOB:

Jaja, om lidt gror der græs i hovedbunden.

CLAUDE:

Hvorfor vil du ikke forstå det?

BOB:

Jeg kan sgu godt forstå det. Jeg kan jo se det. Ingen numre,

ingen døre, ingen til at åbne dem. ... Ingen øl.

CLAUDE:

Du har bare svært ved at acceptere det?

BOB:

Mon ikke. Ingen øl! 2. Dommer kommer ind og kigger søgende rundt på gulvet. ... Han har også svært ved at acceptere det. ... Nu leder han efter breve igen. ... Gamle nar. *Til dommeren:* Der er ingen breve. Heller ikke fra Jesus. Her er støv og aske, og ikke spor andet.

2. DOMMER:

Det kunne du passende gøre noget ved.

BOB:

Mig?

2. DOMMER:

Det er det, folk som dig er skabt til. Find en kost.

CLAUDE:

Skal aske feje aske?

2. DOMMER:

Hvabehar? ... *Til Bob:* Er han stadig utilregnelig?

CLAUDE:

Jeg konstaterer bare hvad vi er.

2. DOMMER:

Aske?

BOB: -

Du er død, han er død, vi er alle døde
og der sker ikke mer', du er ormeføde.
Livet, livet varede så kort,
vi er støv og aske nu, der snart vil blæse bort.
For vi er ...

2. DOMMER:

Ti stille!!

BOB:

Du tror da ikke der kommer nogen du kan dømme?

2. DOMMER:

Lille ven. Retfærdigheden dør aldrig.

CLAUDE:

Lover du mig det? - 2. dommer vrænger ad ham. - Hvad?

2. DOMMER:

Idiot!

Han stivner pludselig og lytter. Så går han frem og stirrer skråt ud over rampen. Bob og Claude stirrer samme vej. Deres ansigter udtrykker først vantro, så rædsel. - Skønheden kommer ind (uden dommerudstyr).

SKØNHEDEN: *eksalteret til 2. dommer*

Så du det?

2. DOMMER:

Det er grufuldt.

SKØNHEDEN:

Han fløj lige igennem.

2. DOMMER:

Ja. Og ham der sad ved styrepinden -

SKØNHEDEN:

Ham med de brune øjne?

2. DOMMER:

Der bliver brug for os.

SKØNHEDEN:

Tror du det?

2. DOMMER:

Han er allerede på vej herop. Det kan jeg godt sige dig. Det bliver en af vores rigtig store dage.

SKØNHEDEN:

Halleluja.

2. DOMMER:

Den største i vores liv.

CLAUDE:

Jeres hvad?

2. DOMMER:

Bare vent.

BOB:

Han skal dømmes?

2. DOMMER:

Det kan du lige bande på.

BOB:

Til hvad?

2. DOMMER:

Til -. ... Ja, altså ... *Til skønheden*: Hvad fanden gør vi?

SKØNHEDEN:

Han skal i hvert fald stå til regnskab.

2. DOMMER:

Naturligvis. Det venter seerne. Kan du huske, hvad Jesus sagde? Vi skal mættes.

CLAUDE:

Og det skal vi tro på?

2. DOMMER:

Idiot! ... *Han ryster støv af parykken*. *Til skønheden*: Jeg går ud og netter mig. *Han går ud*.

CLAUDE:

Hævn, hævn.

BOB:

Du behøver ikke være sarkastisk. Selvfølgelig skal han stå til regnskab.

CLAUDE:

For hvem?

BOB:

Hold da kæft, sagde du ikke du havde en billedbibel? Salige er de, der hungrer. Hvad fanden går der af dig? ... Undskyld jeg siger det. Du er min bedste kammerat, Claude, men du er altså syg i hovedet. Skal de sataner slet ikke stå til regnskab?

Ministeren kommer ind. Bob slår hælene sammen og gør honnør.

MINISTEREN:

Selvfølgelig skal han det. Det der - det er en krigserklæring.

BOB:

Yes, Sir.

MINISTEREN: *ser Claude*

Er du her? ... Er han stadig syg i hovedet?

BOB:

Desværre ja.

MINISTEREN:

Og farlig?

BOB:

Ikke på den måde.

CLAUDE:

Jeg er helt tam.

BOB:

Han er bare ikke med på det der med at han skal stå til regnskab.

MINISTEREN: *til Claude*

Så skrub da af. Vi har ikke brug for din slags.

CLAUDE:

Bevares. ... *Han går ud.*

MINISTEREN: *til Bob*

Hvor er præsidenten?

BOB:

Aner det ikke. Måske spiller han golf.

Ministeren skynder sig ud. Popmusik. Bob slår hælene sammen og gør honnør. Præsidenten kommer ind. Bob bliver stående i honnørstilling.

PRÆSIDENTEN: *ænsrer ikke Bob*

Hej skat.

SKØNHEDEN: *ænsrer heller ikke Bob*
Hej manse.

PRÆSIDENTEN:
Er du klar?

SKØNHEDEN:
Altid, du har selv valgt mig.

PRÆSIDENTEN:
Og hvad har jeg fortjent?

SKØNHEDEN: *synger*
Lige fra det vilde vesten
med manden højt på hesten
og riflen klar til skud
har hele landet lært det bud -
at her i Guds eget land
er en mand
sgu i stand
til det hele.

PRÆSIDENTEN: *synger*
Han kan begge dele:
kneppe og slås.

SKØNHEDEN: *synger*
derfor har de sgu respekt for os.

PRÆSIDENTEN:
Potente, det er hvad vi er.

SKØNHEDEN:
Skønt, manse. Er det nu jeg skal sutte cigaren?

PRÆSIDENTEN:
Det kan ikke gå for hurtigt.

*Skønheden knæler foran ham. Præsidenten løsner
livremmen. Skønheden lynrer op og begynder at trække
hans bukser ned.*

BOB: *gør stadig honnør*
Sir!

PRÆSIDENTEN:
Hvad fanden laver du her?

Bob peger skråt ud over rampen med den anden hånd.

BOB:

Det der, Sir.

Præsidenten stirrer ned foran rampen.

BOB:

Har De ikke set det?

PRÆSIDENTEN:

For helvede da.

BOB:

De må gøre noget, Sir:

PRÆSIDENTEN:

Mig?

BOB

Ja.

PRÆSIDENTEN

Da ikke nu.

BOB:

Hvis jeg var Dem, Sir -

PRÆSIDENTEN:

Minister! Minister! ... Hvis du var mig? ... Rør! ... *Bob tager hånden ned.* ... Hvad ville du gøre?

BOB:

Jeg ville knappe bukserne.

*Præsidenten får travlt med at trække bukserne op.
Ministeren kommer ind.*

MINISTEREN

Hvad gør vi?

PRÆSIDENTEN: *til Bob*

Ja, hvad gør vi?

MINISTEREN:

Nænæ. Jeg spurgte først.

PRÆSIDENTEN:

Det er mig, der er præsidenten.

MINISTEREN: *til Bob*

Så sig, hvad vi gør.

BOB:

Det sædvanlige, Sir.

PRÆSIDENTEN:

Hvad?

BOB:

Det folket forlanger.

PRÆSIDENTEN:

Lavere skatter?

BOB:

Handlekraft.

PRÆSIDENTEN:

Handle- ... Naturligvis. ... *Til Ministeren: Vi er klar. ... Han trækker seksløberen.*

MINISTEREN:

Med den der?

PRÆSIDENTEN:

Ja da.

BOB:

Den virker ikke, Sir.

PRÆSIDENTEN

Hvad gør den ikke?

Han affyrer et skud op i luften.

BOB

Ikke her, Sir.

PRÆSIDENTEN:

Hvad?

MINISTEREN: *afsides*

Tumpe.

PRÆSIDENTEN:

Nej, det er klart. Hvad gør vi så?

BOB:

Stil ham til regnskab, Sir. Efter loven.

PRÆSIDENTEN:

Efter loven? ... *Til Ministeren:* Gør det ondt nok?

BOB: *gør honnør og citerer*

Lov og ret er den frie verdens fornemste våben, Sir.

PRÆSIDENTEN: *anerkendende*

Det var sgu flot sagt. ... *Til Ministeren:* Lov og ret - har vi det på lager?

MINISTEREN:

Aner det ikke. ... Vi har magt?

PRÆSIDENTEN:

Magt og ret. Det kommer sgu da ud på ét.

MINISTEREN:

Okay. Så er det denne vej.

Ministeren og Præsidenten går hurtigt ud.

BOB:

Rør. ...*Han tager hånden ned.* ... Hvad med at fortsætte med mig?

SKØNHEDEN:

Dig?!? ... Kom igen, når du har guld på kasketten.

BOB:

Her er vi alle lige.

SKØNHEDEN:

Hvem har bildt dig det ind?

BOB:

Det lærte jeg i skolen.

SKØNHEDEN:

Idiot.

BOB:

Det står i forfatningen. Vi er den samme aske.

SKØNHEDEN:

Blæs væk i vinden. Tåbe.

Atta kommer ind. Hun ser på ham med rædsel i øjnene og løber ud.

BOB:

Det var altså ikke en af dine 60 jomfruer. ... Du troede de lå klar med spredte ben, ikke? ... Forstår du hvad jeg siger?

ATTA:

Jeg forstår ordene.

BOB:

Det er ikke paradys, det her, det er endestationen. Støv og aske hedder den. Vi har talt om dig.

ATTA:

Det ved jeg.

BOB:

Hørte du hvad jeg sagde til præsidenten?

ATTA:

Jeg tror, jeg kan regne det ud.

BOB:

Så ved du hvad der venter dig.

ATTA:

Støv og aske.

BOB:

Ikke bare det. Det bliver regnskabet's time.

ATTA:

Jaså.

BOB:

Retfærdighedens hårde hånd.

Præsidenten og ministeren kommer ind. Bob gør honnør.

PRÆSIDENTEN:

Så går vi i gang.

BOB:

Jeg er klar, Sir.

PRÆSIDENTEN:

Texas style. ...*Han rækker en sort klud til Bob.*

BOB:

Javel, Sir. ... *Han får Atta til at lægge sig på knæ med hænderne samlet bag ryggen, binder den sorte klud rundt om hans øjne og gør honnør.*

PRÆSIDENTEN: *til Atta*

Du ved hvordan vi gør i Texas. ... *Han sætter sin seksløber i nakken på Atta.*

BOB

Det der går ikke, Sir.

PRÆSIDENTEN:

Bliver du blød i knæene?

BOB

Den virker ikke, Sir.

PRÆSIDENTEN:

Nej for helvede. Det sagde du jo. ... *Til Ministeren: Hvad gør vi så? ... Ministeren slår ud med armene. ... Vi kan sgu da ikke give op.*

BOB

Han skal stå til regnskab, Sir.

PRÆSIDENTEN:

Ja for satan, men hvordan?

BOB

Lov og ret.

PRÆSIDENTEN

Lov og ret?

BOB

Det er den frie verdens fornemste våben, Sir.

PRÆSIDENTEN: *til Ministeren*
Er det nu også galt med hans hoved?

MINISTEREN
Det lyder sådan.

BOB
De sagde det var flot sagt, Sir.

PRÆSIDENTEN
Sagde jeg det?

BOB
Vi har nogle idealer, Sir.

PRÆSIDENTEN *til Ministeren*
Har vi det?

MINISTEREN:
Amerika har alt, Sir. Vi har sikkert også den slags.

PRÆSIDENTEN: *til Bob*
Kan du nævne et enkelt.

BOB
En fair rettergang.

PRÆSIDENTEN
Fair. Det er et smukt ord, det kender jeg fra den der børnebog jeg læste engang. *Til Ministeren*: Det er vel noget der tager tid, ikke Mini?

MINISTEREN:
Det er slet ikke noget vi plejer.

BOB
Men det ser pænt ud, Sir.

PRÆSIDENTEN:
Jeg er ikke meget for udsættelser. *Til Ministeren*: Du kender mit valgsprog.

MINISTEREN:
Her og nu. Ingen snak. ... *til Bob*: Sådan taler en statsmand

PRÆSIDENTEN: *til Bob*

Rør. *Bob tager hånden ned og står rør.* Okay, en fair - hvad var det du sagde?

BOB

En fair rettergang.

PRÆSIDENTEN *til Ministeren*

Du ved hvad det betyder?

MINISTEREN

Naturligvis. Vi pisser på ham.

PRÆSIDENTEN:

Så pis.

MINISTEREN:

Det har vi folk til.

Han slår ud med hånden. Musik. De to dommere kommer dansende ind. Skønheden er igen klædt i kappe og paryk.

1.DOMMER: *synger*

Strengte paragraffer og en domstol uden snyd -

2. DOMMER: *synger*

Dommere, der straffer fuld af overgiven fryd -

Begge DOMMERE: *synger*

Lovens hånd er hård,
dommen som man får
er så streng som vi formår.

PRÆSIDENTEN *til dommerne*

Værsgo, han er jeres. ... I ved, hvad seerne forventer.

1. DOMMER:

Naturligvis. Vi er helt klar. ... 2. *Dommer rykker ham i ærmet og hvisker til ham.*

MINISTEREN:

Er der noget galt?

1. DOMMER:

Overhovedet ikke. Der er bare det, at ...vi plejer altså ikke ... sådan ... jeg mener ... *hun bevæger hånden i en kreds om hovedet.*

PRÆSIDENTEN:

Hvad fanden skal vi nu spille tid på?

BOB

Idealerne, Sir.

PRÆSIDENTEN:

Ide-hvad? ... Okay, okay ... *Han gør tegn til Bob, der fjerner kluden om Attas hoved. Han bliver liggende på knæ.*

1. DOMMER

Demokratiet mod Atta.

PRÆSIDENTEN

Ved han overhovedet, hvad demokrati er?

ATTA:

Det er det, der tvinger mig i knæ.

PRÆSIDENTEN:

Netop. Vi besejrer terrorismen. ... *Han indtager helteposition med hånden på revolverhylsteret.*

BOB:

Jeg tror ikke det var det han mente, Sir.

PRÆSIDENTEN:

Han kan mene hvad han vil. ... *Til dommerne: Er I klar?*

2. DOMMER:

Yes, Sir.

1. DOMMER: *synger*

Strengte paragraffer og en domstol uden snyd -

2. DOMMER: *synger*

Dommere, der straffer fuld af overgiven fryd -

Begge DOMMERE: *synger*

Lovens hånd er hård ...

PRÆSIDENTEN *afbryder*

Ja tak ... *Til Ministeren: Stik dem dommen.*

Ministeren giver et papir til 1. Dommer.

PRÆSIDENTEN:

Hør nu godt efter, Monster.

1. DOMMER *læser fra papiret*

Thi kendes for ret -

ATTA:

Hvor er mit forsvar?

MINISTEREN:

Dit forsvar!?! Det du har gjort, det er der overhovedet ikke noget forsvar for. ... *Til dommerne*: Er der vel?

PRÆSIDENTEN:

Selvfølgelig er der ikke det.

ATTA:

Sagde demokratiet.

PRÆSIDENTEN:

Hvad?

1. DOMMER:

Når jeg tænker mig om -

PRÆSIDENTEN:

Ja?

1. DOMMER:

Så er det altså ikke ualmindeligt at have et forsvar, Sir.

2. DOMMER

Det pynter altid lidt, Sir. Det er noget med Montesquieu, siger de.

PRÆSIDENTEN:

Montehvadforen?

MINISTEREN:

Tredelingen af magten.

PRÆSIDENTEN:

Vi har sgu da ingen tredeling. ... Noget helt andet er - har sådan en kamellort overhovedet råd til et forsvar? ... *Alle ser på Atta*. ... Har du?

ATTA:

Jeg troede ikke retfærdighed skulle købes.

PRÆSIDENTEN

Du er i Amerika.

ATTA

Er jeg?

MINISTEREN:

Bare rolig. Du får en forsvarer, helt gratis. Vi vælger en til dig.

ATTA:

Naturligvis gør I det.

MINISTEREN:

Hvad mener du med det?

ATTA:

Vælger man ikke selv? I demokratiet?

PRÆSIDENTEN:

Manden er vanvittig. ... Der hvor du kommer fra hugger man sgu da bare hovedet af folk. I aner ikke hvad civilisation er.

1. DOMMER:

Montesquieu giver ham ret, Sir.

PRÆSIDENTEN:

Nu igen? Hvem fanden er den der Monty?

1. DOMMER

Han er franskmand, Sir ... Frankrig ... De ved, derovre i Europa.

PRÆSIDENTEN

Jeg vil skide på Europa.

1. DOMMER

Europæerne kan ikke lide at blive skidt på, Sir. De synes det er vulgært.

PRÆSIDENTEN:

Okay, okay, men sig så ikke, at jeg ikke er helt utrolig generøs. ... *Til Atta:* Du kan selv vælge. - Sig så tak.

ATTA:

Jeg vælger Claude.

PRÆSIDENTEN:

Claude?

MINISTEREN og BOB:

Claude?

DOMMERNE:

CLAUDE?

PRÆSIDENTEN:

Han er vanvittig.

BOB:

Claude gør det ikke.

ATTA:

Hvorfor ikke? Han kastede selv en bombe.

BOB:

Netop derfor.

PRÆSIDENTEN:

Rigtigt, Bob. Claude var en guttermand, og den bombe var helt rigtig.

ATTA:

Er De sikker på det?

PRÆSIDENTEN: *råber*

Claude, Claude, Claude - *og synger:*

Han var en sand patriot
og en prima pilot,
der gav sit fædreland alt,
da det virkelig gjaldt,
han løfter aldrig en finger for en syg psykopat
der er sendt ud fra en ondsindet, slyngelagtig stat.
Det er Guds eget land
mod en nederdrægtig mand.
Det får du aldrig Claude til,
han hverken kan eller vil.

ATTA:

Hvem vil så?

MINISTEREN:

Du får ingen til det.

PRÆSIDENTEN:

Basta.

MINISTEREN:

Monster.

Claude kommer ind.

PRÆSIDENTEN

Hvad vil du?

CLAUDE:

Se hvad der sker.

MINISTEREN:

Retfærdigheden sker fyldest.

CLAUDE:

Uden forsvar?

MINISTEREN:

Herregud, Claude. Det der er sgu da umuligt at forsvare.

CLAUDE:

I forsvarede det jeg gjorde.

MINISTEREN: *til Bob*

Han er stadigvæk plim, hvad?

CLAUDE

Skal vi ikke bevare sansen for retfærdighed?

PRÆSIDENTEN

Hvad fanden mener han?

CLAUDE

Ingen retssag uden forsvar.

MINISTEREN:

Vil det sige, du melder dig?

CLAUDE:

Det bad han jo om.

MINISTEREN: *til dommerne*

Kan han det?

1. DOMMER:

Hvorfor ikke?

2. DOMMER:

Det gør fornøjelsen større.

MINISTEREN: *til Præsidenten*

Hvad siger du?

PRÆSIDENTEN:

Kom i gang for helvede.

1. DOMMER:

Du kender anklagen. Du har begået en forbrydelse, der ikke findes ord for.

2. DOMMER:

Derfor er der heller ingen formildende omstændigheder, ingen plads til bortforklaringer, ingen syge undskyldninger og slet ingen, der kan forhindre os i at fælde følgende forfærdelige dom.

BEGGE DOMMERNE: *ser i ministerens papir*

Thi kendes for ret -

CLAUDE:

Øjeblik! Hvad blev der af præmisserne? I elsker præmisserne, sagde I. Den juridiske opera lige før dødsstødet.

2. DOMMER:

Dødsstødet kommer nu.

CLAUDE:

Efter en halv rettergang?

1. DOMMER:

Halv?

CLAUDE:

I mangler også det, der kommer før præmisserne.

PRÆSIDENTEN:

Præmis mig i øret.

MINISTEREN:

Hvad kommer før præmisserne?

CLAUDE:

Motivet.

MINISTEREN:

Nu må du altså styre dig.

CLAUDE:

I sagde det selv: det er altid motivet, der er det interessante.

2. DOMMER:

Sagde vi det?

CLAUDE:

Ordret. Vi må kende motivet. Det hører sig til.

2. DOMMER:

Jeg nægter at tro, der kan være noget motiv. Ikke til så frygtelig en ugerning. ... *Til 1. Dommer:* Kan du forestille dig et motiv?

1. DOMMER:

Nej. Det skulle da lige være ... du ved - *hvisker ham i øret.*

2. DOMMER:

Religiøs fanatisme? ... Overhovedet ikke. ... *til Claude:* Religion gælder ikke her.

CLAUDE:

Det hævder jeg heller ikke. Tværtimod. Religion er sagen uvedkommende.

2. DOMMER: *til Atta*

Er du ikke muslim?

ATTA:

Jo.

2. DOMMER:

Hvad er der så at tale om?. ... *Til 1. Dommer:* Du har fuldstændig ret. Religiøs fanatisme.

ATTA:

Jeg er enig med Claude. Allah hører ikke hjemme i den her sag.

2. DOMMER:

Hvad i alverden skulle motivet så være?

CLAUDE:

Der er ikke kun ét motiv.

2. DOMMER:

Ikke det?

ATTA:

Claude har ret. Der er flere.

PRÆSIDENTEN:

Nu må I holde op. Vi spilder tiden. Jeg har sagt det før. Gør en lang historie kort.

CLAUDE:

Det kan vi ikke, Sir. Den rækker flere hundrede år tilbage i historien. Der er skrevet bøger om den.

PRÆSIDENTEN:

Jeg hader bøger.

CLAUDE:

De er fulde af kapitler.

PRÆSIDENTEN:

Hvad fanden skulle de kapitler handle om?

CLAUDE:

Første kapitel hedder mine brødre.

2. DOMMER:

Det er altså ikke jura.

PRÆSIDENTEN:

Det er vanvid.

CLAUDE:

Jeg foreslår vi begynder med brødrene.

PRÆSIDENTEN:

Hold da kæft!

CLAUDE:

De lovede en fair retssag. ... *Til Atta:* Fortæl om dine brødre.

ATTA:

Mine brødre bor i ruiner, sværtet af blod og alt for mange tårer. De lever bag ruller af pigtråd og indædt had. Fremtiden

sejler forbi dem og ender som bristede håb i lejrens kloakker.

1. DOMMER:

Objection! Dine brødre hører ikke hjemme her.

ATTA:

Nej. Det lærer de fra den første dag. Ingen fremmed regner med dem. Ingen fremmed rækker dem en venlig hånd. Ingen fremmed fortæller dem, at de er noget værd. Ingen tænder håb i deres sind. Ingen ...

2. DOMMER:

Ja tak! ... *Til 1. dommer:* Hvad sagde jeg: syg i hovedet.

ATTA:

Ingen fremmed bringer lægedom. Tværtimod. De gnider salt i sårene.

2. DOMMER:

Så er det nok.

CLAUDE:

Hvad laver dine brødre?

ATTA:

Naboerne har lagt deres liv i ruiner. Ligegyldigt hvor mine brødre vil hen, ligger der sten i vejen. I stenene bor fortvivlelsen. Derfor kaster mine brødre med sten.

2. DOMMER:

Hør nu her ...

ATTA:

Hvad andet kan de gøre? Mod en nabo, der er døv og blind og ikke føler for andres lidelser.

2. DOMMER:

Jaja månen er grøn, nu stopper vi.

CLAUDE:

Han spurgte Dem om noget og fik ikke svar.

2. DOMMER:

Det er os, der spørger og ham der skal svare.

PRÆSIDENTEN:

Og det skal være nu. Vi kommer jo ingen vegne, for helvede.

CLAUDE:

Vi gør.

PRÆSIDENTEN:

Hvad?

CLAUDE:

I svarer jo ikke på brødrenes sten. I spørger ikke engang hvorfor de kaster, vel?

ATTA:

I svarer med ild. I flænser nattens mørke med glødende stål og knuser mine brødrers drømme. Ruinerne vokser i takt med jeres hans had. I bunken af sten kysser mødrene børnenes hænder. Langt borte, fjernt fra sten og ruiner, sidder lammede statsmænd med blinde øjne og døve ører og ser ingenting.

PRÆSIDENTEN:

Jeg forstår ikke en hujende skid af, hvad han siger.

CLAUDE:

Og derfor svarer De ikke?

PRÆSIDENTEN:

Mig? På hvad?

CLAUDE: *til dommerne*

Hvorfor svarer demokratiet ikke?

PRÆSIDENTEN: *til dommerne*

Døm ham nu, for satan.

CLAUDE:

Det kan den høje ret ikke, hr. præsident, vi har ikke hørt om onklerne.

DOMMERNE:

Onklerne?

CLAUDE:

Fortæl om onklerne.

ATTA:

Mine gamle onkler ... de fulgte altid deres geder, der græssede

på allemandsjorden. Evigt på vandring mellem de spredte pletter af gråligt græs. Sådan som slægten har gjort i årtusinder. Fra morgenrøden i øst til de brusende bølger i vest. Fra klipperne i nord til sandet i syd. Men pludselig en dag står en mur i vejen, rejst over natten. En fremmed sætter sin fod på allemandsjorden og skriger: den er min, min alene. Fra det øjeblik har mine onkler kun kunnet vandre den alt for kort vej mellem gråd og forbitret had.

CLAUDE:

Og de lammede statsmænd?

ATTA:

Messer i mørket om frihed og demokrati, men ser til siden uden at handle. Allah være dem nådig.

CLAUDE: *til Dommerne*

Motivet er overbevisende, ikke sandt? ... *Dommerne ser tvivlrådigt på hinanden.* ... Vi fortsætter til fætrene.

ATTA:

Mine farvede fætre fra landene på bunden sukker over deres skæbne. Hvide parasitter suger hver time på dagen mine fætres blod og spytter det ud som penge, der vandrer ad skumle kanaler til de hvides land. Børserne savler. Aktierne gror som svamp. ... *til 1. Dommer: Hvad gør den rige samaritan? ... 1. Dommer tier. ... Til 2. Dommer: Han tænker kun hvidt, ikke sandt? Aktierne gør ham døv og blind. Eller hvad? ... 2. Dommer ser bort.*

CLAUDE:

Så kommer vi til dine søstre.

Under Attas replik lister 1. Dommer diskret ud.

ATTA:

Mine søstre græder. Deres bryster tørrer ind. Deres børn ser på dem med matte øjne. De har for længst forstået, hvor det bærer hen. Mine søstre spørger, hvorfor det skal være sådan. Det er ikke naturens orden, vel?

CLAUDE: *til Bob*

Hvad mener du i grunden?

BOB:

For fanden, Claude. Hvorfor skal jeg blandes ind i det her?

CLAUDE:

Du er blandet ind.

BOB:

Jeg er jo menig, mand. ... *peger på præsidenten* ... Det er ham der bestemmer.

CLAUDE:

Du har selv valgt ham. Så hvad gør du?

BOB:

Claude altså ... *han slår opgivende ud med armene. Til præsidenten: De må have mig undskyldt, Sir. ... Han går hurtigt ud.*

CLAUDE: *til Atta*

Dine ørkenvenner?

ATTA:

Før var de tavse nomader, de vandrede værdigt fra oase til oase med deres kameler og levede simple liv. De var mænd af ære med stolthed i brystet og smilende gæstfrihed i hjertet. Nu griner de listigt og henter begsort olie op af det brændende varme sand. Vestens grådige maskiner venter, umættelige, og mine venner spiller rask væk med.

PRÆSIDENTEN:

Og hvad så? Er der nu også noget galt med olie? Vi betaler hver eneste liter.

CLAUDE:

Med hvad?

PRÆSIDENTEN:

Guds egen valuta.

CLAUDE:

Til hvem?

ATTA:

Til oliemafiaen. ... *Peger på Ministeren.* ... Som står der.

PRÆSIDENTEN:

Der er ingen mafia. Det er din egen regering, der får pengene.

ATTA:

Den er også mafiaen, hr. Præsident. Den snyder os for penge

og for rettigheder. Den holder folket nede med hård hånd og lukker vores mund med judaspenge. Og hvad gør De? De lukker bare øjnene og kærtegner Deres aktier og siger at De har rene hænder.

PRÆSIDENTEN:

De har jeg da. ... *Til ministeren:* Det har du da også. Ikke? *Men ministeren er lige lusket ud.*

CLAUDE:

Forstår De stadig ingenting?

PRÆSIDENTEN:

Så slutter vi! ... *Til 2. Dommer:* Læs nu dommen for satan.

Claude tager papiret fra dommeren og giver ham et andet.

CLAUDE:

Værsgo. Her er den, med præmisser og det hele. Mandens motiver er soleklare.

2. DOMMER: *læser*

Han skal frikendes?!?

CLAUDE:

Hvad ellers? Thi kendes for ret.

2. Dommer lader papiret falde til jorden og forsvinder ud. Claude samler papiret op.

CLAUDE:

Atta er frikendt.

PRÆSIDENTEN:

Ikke af mig. ... *Claude trækker på skuldrene.* ... Heller ikke af Gud.

CLAUDE:

Den slags blander Gud sig ikke i.

PRÆSIDENTEN:

Selvfølgelig gør han det.

CLAUDE:

Og det er De sikker på?

PRÆSIDENTEN:

For helvede, jeg snakker med ham hver eneste dag. ... *Til Atta:*
Det der sker ikke mere. Der kommer aldrig nogen som dig ind
over vores grænser mere. Vi bygger en mur om Guds eget
land. Uden porte, uden vinduer, kilometertyk. Oven på muren
rejser vi en himmel af strittende missiler, plutoniumpotente
med kort lunte. I kommer aldrig ind igen.

ATTA:

Nej, ikke jeg.

*Præsidenten trækker seksløberen, men stirrer fortabt
på den.*

PRÆSIDENTEN:

Monster. ... *Han trasker ud.*

ATTA:

Så fik vi ret.

CLAUDE:

Vi?

ATTA:

Du og jeg. Vi sejrede.

CLAUDE: peger ud over rampen.

Er det en sejr?

ATTA:

Ja. Hvad ellers?

CLAUDE:

Over hvad?

ATTA:

Over uligheden. Uretfærdigheden. Vestens undertrykkelse.

CLAUDE:

Jeg ser kun døde mennesker. Ofre for meningsløs vold.

ATTA:

Meningsløs vold? Du har lige forsvaret mig?

CLAUDE:

Nej.

ATTA:

Hvad kalder du det så? Du fik mig frikendt.

CLAUDE:

Det var ikke det der, jeg forsvarede. Det var din sag.

ATTA:

Hvad forskel er der?

CLAUDE:

Du siger kampen mod uligheden og verdens uretfærdighed er din sag.

ATTA:

Den er vi vel fælles om?

CLAUDE:

Naturligvis. Vi er bare ikke fælles om midlerne.

ATTA:

Det er fordi du mangler modet, Claude.

CLAUDE:

Du tager fejl. Jeg mangler troen på, at din vej nytter. Derfor skilles vi.

ATTA:

Gør vi det?

CLAUDE:

Det kan ikke være anderledes. Selv om vi er fælles om afmagten.

ATTA:

Der er to slags afmagt, Claude. Den, der resignerer, og den der får en til at handle.

CLAUDE: *peger skråt ud over rampen*

Mod hvem? ... Dem der?

Atta svarer ikke. Han stirrer ud over rampen. Claude forlader scenen. Black-out.

SLUT